

**De economie van het kapitalisme:
Milton Friedman: ideoloog van de kapitalistische
'vrijheid'.**



www.MinisterieVanPropaganda.org

Milton Friedman (1912-2006) werd in de jaren tachtig van de vorige eeuw door de burgerlijke media geprezen als een briljante econoom die uitlegde hoe de vrije markten, de vrijhandel, de privatisering van openbare diensten, en ongebreideld streven naar kapitalistische winst, de levensstandaard van mensen zou verhogen.

Friedman is de meest vulgaire van de burgerlijke economen. Zijn denkwijze is het 'neoliberalisme', dat inmiddels de dominante ideologie van de Westerse wereld is. De Europese Unie is gebaseerd op deze ideologie, de moderne verpersoonlijking van het wereldkapitalisme. De gevolgen van het neoliberalisme zijn rampzalig: de armoede is versterkt, de zogenaamde middenklasse bevindt zich in een sociaal/economische houdgreep en de kloof tussen arm en rijk is enorm toegenomen. Bovendien vergt het ongeremde economische groeidenken zó buitensporig veel van het ecosysteem van onze planeet dat er inmiddels een onherstelbare schade is aangericht aan de natuur en het klimaat.

Milton Friedman is een van de grondleggers van de zogenaamde "Chicago School" Deze school, die in de jaren vijftig van de vorige eeuw tot ontwikkeling kwam, pleitte in een extreme vorm voor het ontwikkelen van de "vrijemarkteconomie" ten koste van de verworvenheden van de werknemers.

Friedman ontwikkelde zich als de vrije-markt-econoom bij uitstek: hij is voorstander van een kleine overheid en voor niet-inmenging van de overheid in de kapitalistische economie. Over zijn denkwijze publiceerde hij veel in kranten, schreef artikelen en boeken (waaronder 'Capitalism and Freedom') en verscheen in latere jaren veelvuldig op radio en televisie. Ook adviseerde hij conservatieve regeringen, waaronder die van Ronald Reagan (1980-1988).

Met het boek 'Capitalism and Freedom' verbindt Friedman (in de jaren tachtig van de vorige eeuw) de theorie van het neoliberalisme met de dagelijkse politieke werkelijkheid. Friedman populariseert daarmee de neoklassieke marginalistische school van de burgerlijke economie. Deze 'school' werd aan het einde van de negentiende eeuw door pro-kapitalistische hoogleraren ontwikkeld om de groeiende invloed van het wetenschappelijk socialisme van Karl Marx en Friedrich Engels te bestrijden.

De neoklassieke marginalistische economische opvattingen worden vervolgens door Friedman met steun van de burgerlijke media gepopulariseerd als de oplossing voor de toegenomen invloed van de 'socialistische overheid'. Friedman is van mening dat economische markten vrij moeten zijn en dat de overheid er zich niet mee moet bemoeien. Zijn economische opvattingen sluiten naadloos aan bij opkomende neoliberale politici als

Ronald Reagan en Margareth Thatcher.

Onder leiding van Ronald Reagan (VS) en Margaret Thatcher (Engeland) werd een begin gemaakt met het terugdringen van de overheid als sturende (sociale) kracht en het afbreken van de sociale voorzieningen. Door de val van de Sovjet Unie vanuit het westen te forceren ontstond ruimte om de sociale en politieke verworvenheden af te breken. Deze stroming die bekend staat als het neoliberalisme werd de dominante maatschappijvisie. Naast de conservatief liberale en christendemocratische partijen werden ook de sociaaldemocratische partijen besmet met het neoliberale virus. In veel landen werd met behulp van de sociaaldemocratische partijen de neoliberale agenda doorgevoerd. Deze neoliberale koers ging gepaard met venijnige antisocialistische propaganda. Het heette dan ook dat de sociaaldemocratische partijen hun ideologische veren hadden afgeschud!

In Nederland leidde de PvdA tijdens de 'paarse' kabinetten samen met de VVD en D66 de neoliberale contrarevolutie tegen de welvaartsstaat.

Wat volgde was een ware hausse aan neoliberale maatregelen: liberalisatie, vrije concurrentie, de privatisering van staatsbedrijven en deregulering. Na de PvdA volgden de SPD in Duitsland, de Parti Socialiste in Frankrijk, Labour in Engeland, de PSOE in Spanje, de PASOK in Griekenland en de SP-a in België. De sociaaldemocratische partijbestuurders in heel Europa hadden ook baat bij de nieuwe koers. Zij kregen (nu) de kans om op verschillende (bestuurlijke) posities tegen buitensporig hoge salarissen functies uit te oefenen.

Gevolgen:

De gevolgen van het neoliberalisme zijn tot op de dag van vandaag merkbaar in alle delen van de samenleving.

Friedman inspireerde bijvoorbeeld het economisch beleid van de militaire dictatuur van Chili, onder leiding van massamoordenaar Augusto Pinochet. Hij ontmoette Pinochet in Chili in 1975, twee jaar na de bloedige coup. Pinochet startte vervolgens een liberaal beleid om de volledige economie te privatiseren. Dat beleid werd door o.a. Ronald Reagan met enthousiasme begroet.

De kapitalistische regeringen onder leiding van Ronald Reagan in de Verenigde Staten en Margaret Thatcher in Groot-Brittannië voerden ook in eigen land een agressief liberaal beleid.

Op grote schaal werd er een begin gemaakt met het terugtrekken van de overheid in het

maatschappelijk leven. In Nederland kreeg het neoliberalisme politiek vorm in het eerste kabinet Van

Agt (1977-1981), later op veel intensievere wijze uitgevoerd door de paarse kabinetten o.l.v. PvdA'er Wim Kok. Inmiddels heeft het neoliberalisme zich meester gemaakt over vrijwel alle maatschappelijke organisaties en politieke partijen. Alle (politieke) besluiten worden vanuit een neoliberaal denkkader genomen. De berichtgeving in de media is eveneens neoliberaal van aard. Alternatieve en socialistische media ontbreken. Het wordt tijd dat de neoliberale tendens wordt gebroken door het oprichten van politieke en maatschappelijke alternatieven.